

Qədim, doğma Qobustanım

QOBUSTAN

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1992-ci ildən çıxır * İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET * №02 (194) * Fevral 2020-ci il

Qobustan rayonu İcra hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədovun 2019-cu ilin yekunlarına dair HESABATI

2019-cu il ölkəmizdə iqtisadi islahatlar, sosial rifah halının yüksəlməsi, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması ili kimi yadda qalmışdır. 13 yanvar 2020-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanında 2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə, 03 fevral 2020-ci il tarixdə isə "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda cənab Prezident bu məsələlərə toxunmuş, ölkəmizin qazandığı nailiyyətlər qeyd olunmuş, qarşıda duran vəzifələr müəyyənləşdirilmişdir.

Ötən il də Dünyada yeni münaqişə ocaqları, yeni gərginlik yerləri yaranması fonunda Azərbaycan inkişaf, sabitlik yolu ilə getmişdir. Ölkəmiz iqtisadi inkişaf, ciddi islahatlar yolundadır. Bu islahatlar insanların həyat səviyyəsini yaxşılaşdırır, ölkəmizin iqtisadiyyatını sürətləndirir, ölkəmizdə mövcud olan xoşagəlməz problemlərin həllində isə çox önəmli rol oynayır.

Ötən il Azərbaycanda ümumi daxili məhsul 2,2 faiz, qeyri-neft sektoru 3,5 faiz, sənaye istehsalı 1,5 faiz artıb. Keçən il istismara verilmiş nəhəng sənaye müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması, eyni zamanda, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin yaxşılaşdırılmasında xüsusi rol oynayır.

Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycan keçən il 20 ən islahatçı ölkə sırasına daxil edilmişdir. Vergi və gömrük inzibətçiliyi, biznes dairələrinə göstərilən dövlət dəstəyi, əlbəttə ki, qeyri-neft sənayesinin inkişafına müsbət təsir etmişdir. 14 faizdən çox artan qeyri-neft sənayemiz yeni iş yerlərinin yaradılması deməkdir.

Ötən il ölkəmizdə 98 min yeni iş yeri yaradılmışdır. Cənab Prezident öz çıxışında bildirmişdir ki, bu, daimi proses olmalıdır. Çünki Azərbaycanda əhali yüksək tempolarla artır və iqtisadiyyat, iqtisadi inkişaf, o cümlədən iş yerlərinin yaradılması demografik inkişafı daim üstələməlidir.

Keçən il ölkəmizə 13,5 milyard dollar sərmayə qoyulubdur. Azərbaycan həm xarici, həm daxili investorlar üçün çox cəlbedici məkandır. Bu sərmayələrin bir hissəsi dövlət investisiyalarıdır.

Ölkəmizdə makroiqtisadi vəziyyət tam sabitdir. İnfiyasiya cəmi 2,5 faiz təşkil etmişdir, əhəlinin gəlirləri isə 7,4 faiz. Valyuta ehtiyatlarımız 6,4 milyard dollar artmışdır. Bu, son illər ərzində rekord göstəricidir. Valyuta ehtiyatlarımız artıq 52 milyard dollara çatmışdır. Bu, bizim strateji ehtiyatımızdır. Bu, bizim iqtisadi müstəqilliyimizi və böyük dərəcədə siyasi müstəqilliyimizi təmin edir.

Ötən il sosial sahədə çox böyük təşəbbüslər irəli sürülmüşdür. 2019-cu ilin əvvəlindən bu proqramların icrası başlanmışdır. Şəhid ailələrinə böyük məbləğdə vəsait təmin edilmişdir. Ümumilikdə 4,2 milyon insanın sosial və maddi vəziyyəti yaxşılaşdırılmışdır. Minimum əməkhaqqı təxminən 2 dəfə, minimum pensiya 70 faizdən çox artmışdır. Hazırda minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyətinə

görə Azərbaycan MDB məkanında birinci yerdədir. Bəzi müavinətlər 50 faiz, bəzi müavinətlər 2 dəfə artırılıb, tələbələrin təqaüdləri artırılıb, şəhid ailələrinə birdəfəlik maddi yardım göstərilib, bundan əlavə, şəhid ailələrinin və məcburi köçkünlərin aylıq müavinətləri artırılıb.

Keçən il sosial infrastrukturun yaradılması ilə bağlı önəmli addımlar atılmış, - 84 məktəb, 60 tibb müəssisəsi tikilmiş və ya təmir edilmişdir.

Ötən il elektrik enerjisinin istehsalı sahəsində mühüm işlər görülmüşdür. il ərzində əlavə 800 meqavat elektrik enerjisi istehsal olunmuşdur.

Qazlaşdırmanın səviyyəsi ölkəmizdə 96 faizə çatıb. Bu da dünya miqyasında ən yüksək göstəricilərdən biridir.

1300 kilometr avtomobil yolu salınıb. Avtomobil yollarının keyfiyyətinə görə bu gün Azərbaycan dünyada 27-ci yerdədir, bir çox inkişaf etmiş ölkələri qabaqlayır.

Meliorativ tədbirlər infrastruktur layihələri arasında önəmli yer tutur. Ötən il ölkəmizdə 80 min hektar torpağa suyun verilməsi təmin edilmişdir, 300-dən çox subartezian quyusu qazılmışdır. Bu proses bu il də davam etdiriləcəkdir.

Yuxarıda qeyd olunan infrastruktur layihələri dövlət investisiya proqramı hesabına icra edilmişdir. Bu, bir daha onu göstərir ki, ölkəmizin dayanıqlı inkişafı üçün gözəl zəmin yaradılır. Bu işlər və eyni zamanda, aparılan islahatlar kənd təsərrüfatının inkişafına da güclü təkan vermişdir. Kənd təsərrüfatında artım tempi 7 faizdən çox olmuşdur, xüsusilə bitkiçilikdə artım 10 faizdən çoxdur. Bizim kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı artır. Daxili tələbat yerli məhsullar hesabına təmin edilir.

Ötən il Cənub Qaz Dəhlizinin əsas hissəsi olan TANAP demək olar ki, tam istifadəyə verilmişdir. Keçən ilin noyabr ayında Türkiyə-Yunanistan sərhədindəki mərasimdə bu layihənin tam istismara verilməsi qeyd edilmişdir. Bu, tarixi layihədir. Bu layihə artıq Cənub Qaz Dəhlizinin dördüncü seqmenti olan TAP layihəsinin uğurlu inkişafını və başa çatmasını şərtləndirir.

Cənab Prezident layihə ilə əlaqədar bildirmişdir ki, "Əminəm ki, bu il bu nəhəng infrastruktur layihəsi - uzunluğu 3500 kilometr olan, bir neçə ölkəni birləşdirən Cənub Qaz Dəhlizi tam istismara veriləcəkdir. Bu, bizim növbəti böyük tarixi qələbəmiz olacaqdır".

Ümumilikdə götürüldükdə Dövlət Proqramlarının icrası nəticəsində 2003-cü ildən bu günə qədər bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatı 3,4 dəfə artmışdır. Bu, dünyada rekord göstəricidir. 16 il ərzində sənaye istehsalı 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 2 dəfə, xarici ticarət dövriyyəsi 6,4 dəfə, ixrac 7,6 dəfə, o cümlədən qeyri-neft ixracı 5,2 dəfə artmışdır. Bizim valyuta ehtiyatlarımız 27 dəfə artmışdır. Yoxsulluq təxminən 50 faizdən 4,8 faizə düşmüşdür. Bu da onu göstərir ki, neftdən əldə edilmiş gəlirlər düşünülmüş şəkildə və ədalətli bölünmüşdür.

Son 16 ildə orta əməkhaqqı 11 dəfə, orta pensiya 8 dəfə artmışdır, 300 mindən çox məcburi köçkünü, 6700 şəhid ailəsinə evlər, mənzillər verilmişdir. Bu böyük işlərin görülməsi şərtləndirən əsas amil Cənab Prezident tərəfindən göstərilən siyasi iradə, düşünülmüş siyasət, eyni zamanda, bu siyasət nəticəsində ölkəmizin qazandığı imkanlardır.

2003-cü ildə Azərbaycanda qazlaşdırmanın səviyyəsi 51 olduğu halda, hazırda bu rəqəm 96 faiz təşkil edir.

Ötən dövrdə 16 min 700 kilometr avtomobil yolu tikilmişdir. Bizi bütün qonşu ölkələrlə müasir avtomobil magistralları birləşdirir.

Azərbaycan bu illər ərzində kosmik dövlətə çevrilib. Bizim üç peykimiz var, hətta iki ildən sonra dünyanın aparıcı tədbiri - Dünya Astronavtika Konqresi də Bakıda keçiriləcəkdir. Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi birinci dəfə Sovet İttifaqında da yeganə konqres 1973-cü ildə Bakıda keçirilmişdir. İndi 49 ildən sonra bu tədbir yenə də Bakıda, amma müstəqil Azərbaycan dövlətinin paytaxtı olan Bakıda keçiriləcək.

2003-cü ildən ötən dövr ərzində ölkəmizdə 71 aeroport tikilmişdir ki, onların altısı beynəlxalq aeroportdur. Davosun hesabatında Azərbaycan hava xidmətlərinə görə 11-ci yerdədir. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu artıq beşüzlü aeroport kimi tanınır. Dünyada belə aeroportların sayı təqribən 10-na yaxındır. Onlardan biri də Heydər Əliyev Aeroportudur.

Cənab Prezident müzakirələr zamanı qeyd etmişdir ki, "Ermənistanın baş naziri öz ölkəsinin dırnaqarası uçuşları haqqında danışıqdan Ermənistanı Azərbaycanla müqayisə edir. Onun gəldiyi qənaətə görə, Ermənistan Azərbaycanı bir çox parametrlər üzrə qabaqlayır. Bəri başdan bildiriməm və bunu heç sübut etməyə ehtiyac yoxdur ki, belə bir fərziyyənin heç bir əsası yoxdur. Azərbaycan Ermənistanı bütün əsas parametrlər üzrə böyük fərqlə qabaqlayır. Bunu təsdiqləmək üçün, sadəcə olaraq, bir neçə hadisəni və bir neçə rəqəmi səsləndirmək istərdim".

Azərbaycan 2011-ci ildə 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilmişdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasına seçilməyimiz bizim böyük siyasi və diplomatik qələbəmizdir və eyni zamanda, Ermənistan üzərində böyük qələbədir.

2016-cı ildə Ermənistan dinc Azərbaycan əhalisinə qarşı hərbi təxribat törədib və bu təxribat nəticəsində bir neçə dinc vətəndaş həlak olub. Onların arasında uşaqlar da olub. Azərbaycan buna cavab olaraq uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsini, minlərlə hektar torpağı işğalçılardan azad etdi və o torpaqlarda Azərbaycan bayrağı ucaldıldı. Bu, bizim hərbi qələbəmiz idi.

Növbəti hərbi qələbə 2018-ci ildə təmin edilmişdir. Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində 10 mindən çox hektar ərazi işğalçılardan, erməni silahlı qüvvələrindən təmizləndi və bir neçə önəmli strateji yüksəklik azad edildi. Bu yüksəkliklər imkan verir ki, biz Ermənistanın strateji kommunikasiyalarına tam nəzarət edə bilək. Bu, bizim ikinci hərbi qələbəmiz idi.

Dünyanın ən güclü orduları reytingində Azərbaycan 52-ci, Ermənistan isə 96-cı yerdədir. O cümlədən hava gücü üzrə Azərbaycan 63-cü, Ermənistan 86-cı yerdədir. Dəniz gücü üzrə Azərbaycan 67-ci yerdədir, Ermənistanda dəniz yoxdur. Tank gücü üzrə Azərbaycan 32-ci, Ermənistan 78-ci yerdədir. Mənbə "Global Firepower 2019" hesabatıdır.

2019-cu ildə Azərbaycanın ümumi daxili məhsulu dollar ekvivalentində 47,6 milyard dollardır, Ermənistanda isə cəmi 13 milyard dollar. Alıcılıq qabiliyyətinə görə Azərbaycan 187 milyard dollar daxili məhsula sahibdir, Ermənistan 33 milyard, fərq 5,6 dəfədir. Adambaşına düşən ümumi daxili məhsul Azərbaycanda 4800 dollar, Ermənistanda 4500 dollardır.

(Davamı səh.2-də)

